

Raadsvoorstel

Onderwerp: Omgevingswet: Bindend adviesrecht
Datum: 16 november 2022
Agendapunt: 13
Behandeling: Besluitvormend
Portefeuille-
houder(s): Wethouder E. Dijkhuis
Steller: Ria Uilenberg r.uilenberg@hethogeland.nl
Zaaknummer: ZHHL 052574

1. Samenvatting

Zoals het er nu naar uitziet zal de Omgevingswet per 1 juli 2023 in werking treden. Onder de Omgevingswet zal sprake zijn van een andere manier van samenwerken tussen raad en college. Er zijn een aantal acties die de gemeente minimaal moet hebben getroffen vóór de inwerkingsdatum van de Omgevingswet, om te kunnen werken volgens deze wet. Een van de acties is het nemen van een besluit met betrekking tot het aanwijzen van gevallen waarvoor advies nodig is van de raad (adviesrecht) bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten.

Het besluit treedt in werking met ingang van de dag waarop de Omgevingswet in werking treedt.

2. Gevraagd of voorgesteld besluit

Voorgesteld wordt:

1. Bijgevoegde lijst met activiteiten, waarvoor advies van de gemeenteraad nodig is voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit, conform artikel 16.15a lid b onder 1 Omgevingswet vast te stellen;
2. De lijst genoemd onder 1 in werking te laten treden met ingang van de dag waarop de Omgevingswet in werking treedt.

3. Inleiding

3.1 Aanleiding

Na de inwerkingtreding van de Omgevingswet dient uw raad voor het gemeentelijk grondgebied een omgevingsplan vast te stellen. Met dit plan stelt u regels vast voor de fysieke leefomgeving. Op dit moment werken wij met bestemmingsplannen. Deze bestemmingsplannen komen niet direct te vervallen na de inwerkingtreding van de Omgevingswet maar zullen worden aangemerkt als een 'tijdelijk omgevingsplan'. De gemeente heeft tot en met 2029 de tijd om het gehele grondgebied van de gemeente om te zetten in één omgevingsplan, waarin ook regels met betrekking tot gezondheid, milieu en veiligheid een plek dienen te krijgen.

In de huidige regelgeving (Wabo) geldt in principe dat bij omgevingsvergunningen die in strijd zijn met het bestemmingsplan, de raad een verklaring van geen bedenkingen dient af te geven. Uitgezonderd hiervan zijn die gevallen die de raad heeft aangewezen waarvoor geen verklaring van geen bedenkingen is vereist. De raad heeft op 2 januari 2019 een lijst

vastgesteld waarbij gevallen worden aangewezen waarvoor geen verklaring van geen bedenkingen nodig is.

Onder de nieuwe Omgevingswet zal dit veranderen. Wanneer sprake is van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit, dan is het college bevoegd de omgevingsvergunning te verlenen. De raad kan echter gevallen aanwijzen wanneer ze adviesrecht wenst toe te passen. In dat geval geeft de raad een bindend advies aan het college omtrent de omgevingsvergunningaanvraag.

3.2 Bevoegdheid raad

In de Omgevingswet, die naar verwachting op 1 juli 2023 in werking treedt, krijgt de raad een bindend adviesrecht. De gemeenteraad geeft advies over die buitenplanse omgevingsplanactiviteiten, waarvan de raad zelf heeft vastgelegd hiervoor gebruik te willen maken van het adviesrecht. Het college van B&W kan een dergelijke aanvraag in dat geval dus niet zelfstandig afdoen.

Bij dit besluit is een lijst toegevoegd met activiteiten waarvoor het adviesrecht zou kunnen gelden.

3.3 Beleidskader

bestaand

Op grond van de huidige wetgeving (Wabo) heeft de raad de mogelijkheid om bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten een verklaring van geen bedenkingen te verlenen. In eerste instantie ligt onder de huidige regelgeving dus de bevoegdheid bij de raad om te besluiten over een omgevingsvergunning die in strijd is met het bestemmingsplan. Deze verklaring van geen bedenkingen hoeft niet te worden toegepast in die gevallen die de raad zelf heeft benoemd (aanwijzing categorieën van gevallen waarvoor geen verklaring van geen bedenkingen is vereist). Valt een met het bestemmingsplan strijdige aanvraag onder deze lijst, dan is het college bevoegd om zonder tussenkomst van de raad de omgevingsvergunning te verlenen.

Nieuw

Onder de Omgevingswet is het college bevoegd om bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten de vergunning te verlenen. De raad kan echter besluiten dat het bindend adviesrecht wordt toegepast voor die gevallen die de raad als zodanig heeft benoemd. Dat betekent dat het college in dat geval zich moet houden aan het advies van de raad.

4. Beoogd resultaat (of effect)

De verklaring van geen bedenkingen komt te vervallen

In de huidige wetgeving (Wabo) besluit de raad in principe over een omgevingsvergunning die niet past in het bestemmingsplan door middel van een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' waarna het college van burgemeester en wethouders een omgevingsvergunning kan verlenen. Deze werkwijze vervalt onder de Omgevingswet omdat het college direct bevoegd is te besluiten omtrent een omgevingsvergunningaanvraag die niet past binnen het omgevingsplan. Daarvoor in de plaats komt echter het adviesrecht van de raad voor bepaalde buitenplanse omgevingsplanactiviteiten. Daarmee geeft de raad aan dat ze in bepaalde gevallen wenst te adviseren over deze omgevingsvergunningaanvraag. Dit is een bindend advies.

Door de raad is in 2019 een lijst vastgesteld met gevallen van categorieën waarvoor de raad geen verklaring van geen bedenkingen hoeft af te geven. Deze lijst is min of meer als bron gebruikt om de nieuwe lijst samen te stellen. De huidige lijst betreft echter de 'lichtere gevallen' waarvoor geen verklaring van geen bedenkingen is vereist. De nieuwe lijst met activiteiten bevat juist de 'zwaardere gevallen' waarvoor het bindend adviesrecht wordt toegepast. Dit betekent dat de nieuwe lijst min of meer gespiegeld wordt aan de huidige lijst.

Uit een inventarisatie is gebleken dat de afgelopen drie jaar gemiddeld drie keer per jaar een initiatief is voorgelegd aan de raad waarvoor een verklaring van geen bedenkingen benodigd was. In alle gevallen heeft de raad de verklaring van geen bedenkingen verleend. Uit een bijeenkomst met de raad in oktober 2021 is het bindend adviesrecht aan de orde gesteld en is geoefend met een aantal fictieve aanvragen. Tijdens deze bijeenkomst is besproken in welke gevallen het college van B&W de buitenplanse omgevingsactiviteiten eventueel zelf zou kunnen afhandelen. Daarbij werd met name gedacht aan die gevallen die reeds binnen door de raad vastgestelde kaders vallen, bv wanneer uit een door de raad vastgestelde omgevingsvisie, beleidsdocument of programma blijkt dat het initiatief hiermee niet strijdig is.

In de nieuwe lijst zijn een aantal activiteiten benoemd die een grote impact hebben op de omgeving. Daarvoor geldt echter dat, indien hiervoor reeds beleid is vastgesteld door de raad en het initiatief is passend binnen dit beleid, het adviesrecht niet van toepassing is. Overigens is dit niet nieuw. Immers in de huidige lijst wordt ook reeds aangegeven dat geen verklaring van geen bedenkingen is vereist als het gaat om '*ontwikkelingen die in lijn zijn met door de raad vastgesteld beleid*' (zie lid 2 vastgestelde lijst van gevallen waarvoor geen verklaring van geen bedenkingen is vereist).

Met deze lijst wordt tegemoetgekomen aan de beoogde rol van de gemeenteraad onder de Omgevingswet. Onder de nieuwe wet zal de raad zich meer focussen op de visievorming en kaderstelling enerzijds, en controle en verantwoording anderzijds. Met behulp van het bindend adviesrecht houdt de raad grip op de mogelijkheid om tijdens de processen advies te kunnen geven. Daarnaast wordt met het voorstel aansluiting gevonden met de door de Omgevingswet beoogde kader stellende rol van de raad.

De Omgevingswet bevat nieuwe regels

In de Omgevingswet is geregeld dat de gemeenteraad advies geeft over die buitenplanse omgevingsplanactiviteiten, waarvan de raad vooraf heeft vastgelegd gebruik te willen maken van het adviesrecht. De vast te stellen lijst bevat die activiteiten waarover de raad bindend wenst te adviseren.

Huidige lijst gevallen waarvoor geen verklaring van geen bedenkingen is vereist vervangen door lijst met gevallen waarvoor bindend adviesrecht geldt

Met de inwerkingtreding van de nieuwe Omgevingswet zal de huidige lijst van gevallen waarvoor geen verklaring van geen bedenkingen van de gemeenteraad nodig is, moeten worden vervangen door een lijst van gevallen waarover de gemeenteraad (bindend) wenst te adviseren.

Voorgesteld wordt om de lijst te beperken tot die gevallen die een grote invloed hebben op de omgeving.

Het gaat om de volgende buitenplanse omgevingsplanactiviteiten:

Binnen bestaand bebouwd gebied

- a) Het wijzigen van de oorspronkelijke stedenbouwkundige hoofdstructuur met ingrijpende gevolgen voor de fysieke leefomgeving;
- b) Functiewijzigingen van gebouwen of terreinen met een (gezamenlijke) oppervlakte van meer dan 1500 m²
- c) De nieuwbouw van niet-woonfuncties (bv. detailhandel, horeca, maatschappelijke voorzieningen) met een gebruiksoppervlakte van 1500 m² of meer;

Buiten en/of grenzend aan bestaand bebouwd gebied

- d) het realiseren van nieuwe stedelijke en niet aan het buitengebied gerelateerde functies, voor zover het ruimtebeslag meer dan 1500 m² bedraagt;

- e. Het aanleggen of veranderen van infrastructuur (wegen, watergangen, spoorlijnen, buisleidingen voor het vervoer van olie en gas of andere gevaarlijke stoffen, hoogspanningsleidingen ed.), tenzij het gaat om een ondergeschikte aanpassing van wegen;
- f. Het realiseren van weiden met zonnepanelen, voor zover deze niet passend zijn binnen het bestaand beleid;
- g. Het realiseren van 1 of meer windturbines met een ashoogte van meer dan 15 meter.

De in deze lijst genoemde gevallen zijn niet van toepassing indien deze in overeenstemming zijn met een door de raad vastgestelde Omgevingsvisie, beleidsnota of programma. Als het initiatief weliswaar op de lijst staat, maar de raad heeft door middel van een vastgestelde beleidsvisie reeds ingestemd met de activiteit, dan is het adviesrecht dus niet van toepassing. Immers de raad heeft dan in principe reeds ingestemd de buitenplanse omgevingsplanactiviteit door middel van het opstellen van de visie.

In het besluit wordt opgenomen dat binnen twee jaar na de inwerkingtreding van de Omgevingswet een evaluatie zal plaatsvinden van dit besluit en zal de lijst eventueel worden aangepast..

Op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt, vervalt de verklaring van geen bedenkingen voor nieuwe aanvragen en is de lijst met activiteiten noodzakelijk, wil de raad kunnen adviseren

De Omgevingswet treedt per 1 juli 2023 in werking

Met ingang van 1 juli 2023 treedt de Omgevingswet in werking. Op dat moment zal duidelijk moeten zijn over welke aanvragen omgevingsvergunningen, die strijdig zijn met het omgevingsplan, de raad wenst te adviseren.

Kanttekeningen

- Het is mogelijk om de lijst na inwerkingtreding van de Omgevingswet aan te passen, als blijkt dat er toch behoefte bestaat aan een aanvulling en/of wijziging van de lijst.
- Indien de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt uitgesteld, betekent dit ook dat de lijst nog niet in werking treedt. Vooralsnog gaan we uit van 1 juli 2023.
- Op grond van de Omgevingswet zal de afdoeningstermijn voor omgevingsvergunningaanvragen voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten ook 8 weken bedragen (met een mogelijkheid om eenmaal met 6 weken te verdagen). Hiermee dient rekening gehouden te worden bij het aantal gevallen die onder het adviesrecht vallen
- Naast het bindend adviesrecht, wordt de raad ook gevraagd een lijst vast te stellen in welke gevallen verplichte participatie door de initiatiefnemer moet worden toegepast. Dit betekent, dat bij een buitenplanse omgevingsplanactiviteit waarvoor het bindend adviesrecht van toepassing is, veelal ook de verplichte participatie-eis van toepassing is. Andersom ligt dit anders. De eis om participatie toe te passen komt vaker voor bij een buitenplanse omgevingsplanactiviteit dan het bindend adviesrecht. Het kan dus zo zijn, dat er bij een Buitenplanse Omgevingsplanactiviteit wel sprake is van verplicht voorgeschreven participatie zonder dat het bindend adviesrecht van toepassing is.

5. Financiële aspecten en wijze van dekking

Dit besluit heeft geen financiële gevolgen.

6. Inbreng belanghebbenden

Tegen dit besluit is geen bezwaar of beroep mogelijk.

8.4 Evaluatie

Voorgesteld wordt om in ieder geval binnen 2 jaar, of eerder indien dit noodzakelijk wordt geacht, na inwerkingtreding deze lijst te evalueren en eventueel aan te passen.

Bijlage(n):

Raadsbesluit

Winsum, 3 november 2022.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland,

Gemeentesecretaris,

Burgemeester,

Paul van Vilsteren

Henk Jan Bolding